

RAMAZAN YILDIRIM

Selefilik Türkiye için bir tehdit mi?

Selefilik ve selefilik konusu son yıllarda farklı bağlamlarda gündem oluşturan, hakkında çok şey konuşulan ancak gereği gibi anlaşılmayan muğlak kavramların başında yer almaktadır. Muğlak olan kavramlar aynı zamanda çok işlevsel bir karakter de taşırlar. Bazen bağlamından koparılır bazen de hak etmedikleri anlamlar yüklenmek zorunda kalırlar. Son yıllarda tartışmaların odağında yer alan "selefilik" ile "selefilik" kavramları daha çok negatif çağrışımlarıyla gündeme gelmektedir.

İslamiyet'in insanla buluşmasının ardından dini anlama, yorumlama ve yaşama hususunda bireyden, toplumdaki, coğrafyadan ve tarihten kaynaklanan sebeplerden dolayı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Bu farklılıklar zamanla sistemleşerek birer dini yoruma dönüşmüş ve mezhep, tarikat veya son yüzyılda olduğu gibi cemaat olarak isimlendirilmiştir. Dinin anlaşılması konusundaki iki temel yöntem günümüze kadar varlığını sürdürmektedir. Bu yöntemlerden biri "rey/içtihad" eksenli hareket ederken diğeri de "rivayeti/taklidi" merkeze almıştır. İşte selefilik de rivayet ve taklidi merkeze alan bir anlayış ve zihniyeti temsil etmektedir. Bu zihniyet daha çok rivayet/taklid merkezli yapıların içinde bulunmakla beraber kimi zaman da rey/içtihad eksenli mezheplerin hatta tasavvufi oluşumların içerisinde de barınabilmektedir.

İslam dünyasında son yüzyılda daha etkin bir şekilde varlığını hissettiren selefilik cereyanları ülkeden ülkeye farklılık göstermiştir. Temel mottosu "Asr-ı Saadet İslam'ına dönüş" olan selefilik bu iddiası tüm Müslümanlar için geçerliliğini koruyan bir konudur aynı zamanda. Ancak bu idealin bugüne taşınmasındaki usul ve esaslar farklıdır. Bu farklılık selefilik olarak isimlendirilen oluşumların içinde de vardır. Kimi ilmi-akademik faaliyetleri kimi toplumla buluşup tebliğ yapmayı, kimi de parti kurup legal yollarla siyaset yapmayı bir yöntem ve faaliyet alanı olarak belirlemiştir. Selefi zihniyetten beslenen kimi gruplar ise şiddet ve terörü bir yöntem olarak benimseyerek İslam dünyasının kriz bölgelerinde sürdürülen vekalet savaşlarının birer parçası olmuşlardır.

Türkiye'de de selefiliklerin varlığı, etkinliği ve yaygın olup olmadığı tartışılmaktadır. Bir zihniyet olarak yani dini anlama ve yaşama biçimi olarak selefilik tüm İslam dünyasında olduğu gibi Türkiye'de de var olduğu inkar edilemez. Ancak bunun sınırlı olduğu ve yaygınlaşma imkanı bulamadığı da bir vakiydir. Çünkü Anadolu'nun geleneksel dindarlığı özellikle de Suud ve Vahhabilikle irtibatlı her fikir ve harekete kuşkuyla bakar. Bu bakış açısının arka planında Vahhabi anlayışın Arabistan'da Osmanlı'ya karşı başlatılan isyan hareketlerine teolojik bir destek sağlamasının payı büyüktür.

Balkanlar, Orta Asya, Afrika ve Asya ülkelerinde bazı selefi gruplar zamanla kendilerini destekleyen Körfez ülkelerinin hem yumuşak hem de sert gücü olarak birçok faaliyetlerde bulundular. Ancak aynı ilgi ve

destek Türkiye'de tutmadı. Son yarım yüzyıldır Türkiye'de kendi dini anlayışına zemin arayan bazı Körfez ülkeleri birçok çabaya rağmen başarılı olamadı. Ancak başta Suud olmak üzere Körfez ülkeleri tarafından üretilen rivayet merkezli dini bilgi Müslümanların konuştuğu dillere çevrilerek internet aracılığıyla yaygınlaştırıldı. 1990'larda Türkiye'de din eğitimi alanında keskin tartışmalar, ayrıştırmalar ve baskılar yaşanırken din bilgisi konusunda dijital veri üretme alanı boş bırakıldı. Bilişim araçlarını çok iyi bir şekilde kullanan Körfez destekli Selefi guruplar selefi zihniyetle üretilen din bilgilerini dijital ortamlarda yaygınlaştırarak bu boşluğu doldurmada başarılı oldular.

Türkiye'de din eğitim kurumları olan imam hatip liseleri ve ilahiyat fakültelerinin müfredatı genel çerçevesiyle başarılıdır ve Anadolu geleneksel dindarlığının temel kodlarıyla çatışma içinde değildir. Bu kurumlarda üretilen sağlıklı din bilgisiyle toplum arasında köprü olması gereken sivil dini oluşumlarla büyük sorumluluk düşmektedir. Herhangi dini bir grubun ülkemizde yaşanmış acı [FETÖ](#) tecrübesinden ders almayarak kendisini hakikatin merkezinde görmesi, diğer dini yapıları dışlaması, dini istismar ederek güç devşirmeye çalışması ve bunun için örgütlenmesi dinin hem içtihadı hem de taklidi yorumuyla bağdaşmaz ve tehdit potansiyeli taşır. Bu tehdit ve istismar herhangi bir dini yapıdan geleceği gibi selefi gruplardan da gelebilir. Selefi gruplar şekilsel dindarlığı dinin vazgeçilmezi olarak gördükleri için kendilerini gizleme ihtiyacı hissetmezler. Ayrıca söylem ve faaliyetlerinde agresif, reddiyeci, cedelci, dışlayıcı ve tekfir edici bir üslupla hareket ettikleri için marjinal yapılar olarak varlığını sürdürürler.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları [Turkuvaz Medya Grubu'na](#) aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Fulul darbesinden katliama Mısır (17.8.2013)**
- > **Tahrir devriminin intikamı (6.7.2013)**
- > **Mısır'da vesayet rejimi direniyor! (26.11.2011)**

SABAH

SABAH